

Öreglak, Kürtöspuszta, Törökkoppány és Kazsok környékének (Somogy megye), valamint az általuk határolt térség kisemlősfaunájának vizsgálata, gyöngybagoly- (*Tyto alba* (Scopoli, 1769)) köpetek alapján

PURGER J. JENŐ

Pécsi Tudományegyetem, Természettudományi Kar, Biológiai Intézet, Állatökológia Tanszék,
H–7624 Pécs, Ifjúság útja 6. E-mail: purger@ttk.pte.hu

Összefoglalás. A gyöngybagolyköpetek begyűjtését 1994 és 2006 között 23 lelőhelyen nyolc UTM-négyzet (YM06, YM05, YM16, YM15, YM26, YM25, BS76, BS75) területén végeztük. Összesen 2428 köpetet gyűjtöttünk be, melyekből 6594 zsákmányállat maradványai kerültek elő. Egy köpet átlagosan 2,7 zsákmány maradványait tartalmazta. A területen élő gyöngybaglyok táplálékának 98,6%-át kisemlősök, 1,4%-át pedig madarak, kétélűek és rovarok képezték. A szétbontott köpetekből 28 kisemlősfaj 6499 egyedének maradványai kerültek elő. A gyöngybaglyok emlődáplálékának 31,64%-át a cickányalakúak (Soricomorpha: *Crocidura leucodon*, *Crocidura suaveolens*, *Sorex araneus*, *Sorex minutus*, *Neomys anomalus*, *Neomys fodiens*, *Talpa europaea*), 0,25%-át a denevérek (Chiroptera: *Eptesicus serotinus*, *Plecotus austriacus*, *Myotis myotis*, *Myotis oxygnathus*), 68,10%-át a rágcsálók (Rodentia: *Muscardinus avellanarius*, *Glis glis*, *Microtus agrestis*, *Microtus arvalis*, *Microtus oeconomus*, *Microtus subterraneus*, *Arvicola amphibius*, *Myodes glareolus*, *Apodemus agrarius*, *Apodemus flavicollis*, *Apodemus sylvaticus*, *Apodemus uralensis*, *Micromys minutus*, *Mus musculus*, *Mus spicilegus*, *Rattus norvegicus*), 0,01%-át pedig a ragadozók (Carnivora: *Mustela nivalis*) rendjébe sorolt fajok egyedei alkották. Fontos eredmény a kislábú erdeiegér (*A. uralensis*) előfordulásának dokumentálása Somogy megye több pontján (YM05, YM15, YM25, BS75), valamint az északi pocok (*M. oeconomus*) három példányának előkerülése Öreglak környékéről (YM06), ami a faj elterjedési területének egyik legdélebbi pontja.

Kulcsszavak: zsákmány, elterjedés, cickányalakúak, denevérek, rágcsálók, ragadozók.

Bevezetés

Az intenzív emlőstani kutatások ellenére Somogy megyében vannak még olyan területek, melyek emlősfaunájáról szinte semmit sem tudunk (LANSZKI & PURGER 2001). Annak érdekében, hogy a megye kisemlősfaunájának felmérését mielőbb elvégezzük, a gyöngybaglyok (*Tyto alba*) köpeteinek begyűjtését és vizsgálatát helyeztük előtérbe. A megye kisemlősfaunájának szisztematikus felmérése során eddig közel 14 ezer köpetet dolgoztunk fel, melyekből 42 ezer kisemlős maradványai kerültek elő (PURGER 1996, 1997, 1998, 2002, 2004, 2005). Öreglak, Kürtöspuszta, Törökkoppány és Kazsok környékének, valamint az általuk határolt térség emlősfaunájáról mindössze néhány régi publikált emlőstani adattal rendelkezünk a munka megkezdése előtt. Magyarország egyik leggyakoribb kisemlőse, a

mezei pocok (*Microtus arvalis*) előfordulásáról is csupán egy „évszázados” publikált adat volt a térségből. Egy kékes rétihéja (*Circus cyaneus*) gyomrából került elő, melyet Gamásnál ejtettek el 1911. február 18-án (BITTERA 1914). Magyarországon 1965 és 1968 között számos helyen gyűjtöttek denevéreket parazitológiai vizsgálatok céljára (MÉSZÁROS 1971). Ennek köszönhetően tudjuk, hogy Somogyjádról származik az a 2 közönséges denevér (*Myotis myotis*), melyeket 1967. szeptember 7-én gyűjtöttek be (MURAI 1976). DOBROSI (2005) szerint a gyöngybagoly (*Tyto alba*) zavarásának hatására 1998-tól a mintegy 1500 egyedét számláló közönséges denevér és hegyesorrú denevér (*Myotis oxygnathus*) denevérszállás Somogyjádön elnéptelenedett. Az említett három kismélfaj adatain kívül a nagy pele (*Glis glis*) és a mogyorós pele (*Muscardinus avellanarius*) előfordulásáról volt tudomásunk, de a pontos lelőhelyeket nem ismertük (BAKÓ et al. 1998, HECKER et al. 2003).

Munkánk célja a gyöngybagolyok tartózkodási helyeinek felkutatása és köpeteinek begyűjtése volt Öreglak, Kürtöspusztá, Törökoppány és Kazsok környékén és az általuk határolt területen lévő helységekben, annak érdekében, hogy a vizsgált térség kismélfajfaunáját megismerjük a köpetvizsgálatok eredményein keresztül.

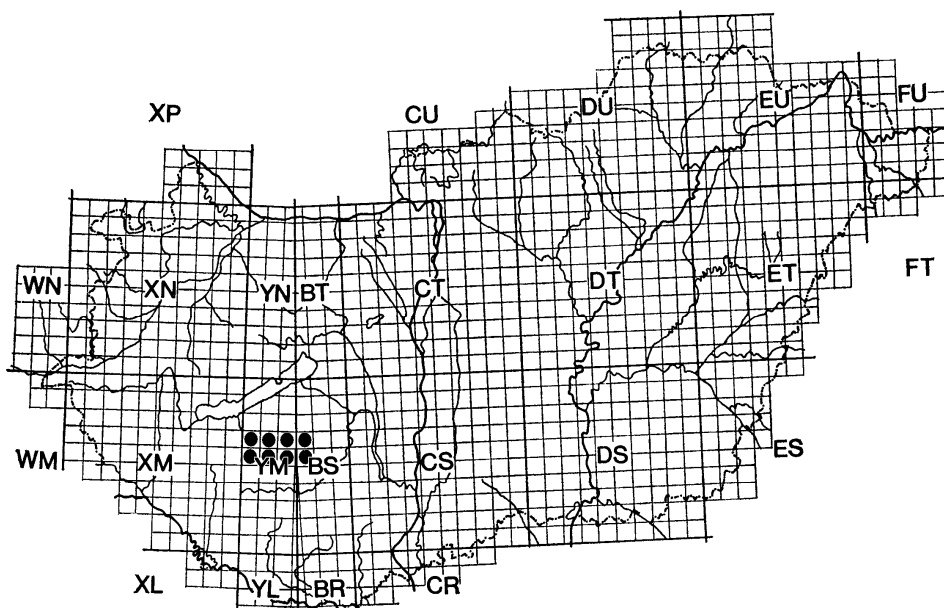
Anyag és módszerek

A kismélfajfauna felmérésehez gyöngybagolyköpetek begyűjtésének és vizsgálatának módszerét alkalmaztuk (SCHMIDT 1967, MIKUSKA et al. 1979). A módszer lényege, hogy a bagolyok költő- és pihenőhelyein rendszerint nagy mennyiségű köpet gyűjthető. A köpetekben, épségben megmaradt koponyák, állkapcsok, illetve fogak alapján az egyes emlősfajok jól elkülöníthetők egymástól. A kapott eredmények pedig visszatükrözik a környék kismélfajfaunáját (SCHMIDT 1967).

Annak érdekében, hogy a faunisztikai (biotikai) adatok kompatibilisak legyenek (DÉVAI et al. 1997), a kismélfajfauna felmérések 10×10 km-es UTM rendszerű hálótérképek (MISKOLCZI et al. 1997) alapján, az egyes mezőknek, ill. négyzeteknek megfelelő területeken folytak. A köpetek begyűjtését 1994 és 2006 között nyolc UTM-négyzet (YM06, YM05, YM16, YM15, YM26, YM25, BS76, BS75) területén (1. ábra), 23 lelőhelyen végeztük (1. táblázat). Egyes lelőhelyeken többször is gyűjtöttünk, így a 23 lelőhelyről összesen 29 mintát (2428 köpetet) dolgoztunk fel (1. táblázat). A vizsgált terület bejárását, valamint a köpetek gyűjtését BÉCSY LÁSZLÓ (BL), GUBIK DÉNES (GD), LANSZKI JÓZSEF (LJ), PINTÉR ANDRÁS (PA), PURGER JENŐ (PJ) és a Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány (GYA) munkatársai végezték (1. táblázat).

Csak az egész köpeteket gyűjtöttük be és dolgoztuk fel. Többségük korát nem lehetett biztosan meghatározni, így a megadott dátumok csak a gyűjtés idejét jelzik (1. táblázat). Szétbontásukat száraz technikával végeztük (SCHMIDT 1967, MIKUSKA et al. 1979). A kismélfajok meghatározása csonttani bélyegek alapján történt (ÁCS 1985, KRYŠTUFEK 1985, 1991, KRYŠTUFEK & JANŽEKOVIČ 1999, MÁRZ 1972, NIETHAMMER & KRAPP 1978, 1982, 1990, SCHMIDT 1967, UJHELYI 1989, ZÖRÉNYI 1990, YALDEN 1977, YALDEN & MORRIS 1990). A *Sylvaemus* szubgénuszba tartozó fajok meghatározásánál TVRKOVIČ (1979) módszerét követtük. E szerint a koponyák *foramen incisivum* és az I-M³ hosszúságértékét visszük fel egy korrelációs diagramra, majd az egyes pontok elhelyezkedését viszonyítjuk az *A. flavicollis*, *A.*

uralensis és az *A. sylvaticus* egyedek szórásdiagramjaihoz, illetve regressziós egyeneseihez. A koponya sérülései miatt meghatározhatatlan példányok, mint például *Apodemus* sp. is szerepelnek a táblázatokban (2a., 2b., 2c., 3. táblázat). A *Neomys* génuszba tartozó két faj, a közönséges vízicickány (*Neomys fodiens*) és a Miller-vízicickány (*Neomys anomalus*) meghatározását a TVRTKOVIĆ et al. (1980) által leírt módon végeztük. A házi egér (*Mus musculus*) és a güzüegér (*Mus spicilegus*) elkülönítésénél MACHOLÁN (1996) határozókulcsát használtuk (a felső és az alsó zygomatikus ív vastagságának arányát veszi alapul). A *Mus* és *Rattus* génuszba tartozó, nehezen határozható vagy sérült példányok mint *Mus* sp. és *Rattus* sp. kerültek a fajlistákra (2a., 2b., 2c., 3. táblázat). Az emlősfajok tudományos és magyar neveit BIHARI et al. (2007) munkája alapján használtuk.

1. ábra. A vizsgált terület elhelyezkedése Magyarország UTM rendszerű hálótérképén.
Figure 1. Situation of the investigated area in the UTM grid map of Hungary.

Eredmények és értékelés

A vizsgált területen a gyöngybagolyköpetek lelőhelyei 13 esetben (56%) egyházi épületek (templomok tornyai és padlásai), 10 esetben (44%) kastélyok és gazdasági épületek (istálló, magtár, malom) voltak (1. táblázat). Összesen 2428 köpetet gyűjtöttünk be, melyekből 6594 zsákmányállat maradványai kerültek elő (1. táblázat). Egy köpet átlagosan 2,7 zsákmány maradványait tartalmazta.

1. táblázat. A különböző lelőhelyeken gyűjtött köpetek és az előkerült zsákmányállatok száma.
Table 1. Number of pellets and their prey contents, collected in different localities.

No.	Lelőhely	UTM	Dátum	Gyűjtők	Köpet	Zsákmány
01.	Öreglak (kastély)	YM06	2006.09.14.	LJ, PA, PJ	119	294
02.	Somogyvár (istálló)	YM06	2006.09.14.	LJ, PA, PJ	94	219
03.	Somogyvár (kat. temp.)	YM06	2006.09.14.	LJ, PA, PJ	8	18
04.	Kürtöspuszta (istálló)	YM05	1994.02.16.	BL, PJ	127	411
05.	Osztopán (kat. temp.)	YM05	2002.06.04.	GD, PJ	4	13
06.	Edde (öko. temp.)	YM05	2002.06.04.	GD, PJ	2	8
07a.	Somogyjád (ref. temp.)	YM05	1999.07.22.	GYA	34	105
07b.	Somogyjád (ref. temp.)	YM05	2000.07.06.	GYA	72	264
07c.	Somogyjád (ref. temp.)	YM05	2002.06.04.	GD, PJ	47	94
08.	Magyaróvölgy (istálló)	YM05	2006.09.14.	LJ, PA, PJ	16	35
09.	Felsőmocsolád (kat. temp.)	YM16	2006.09.21.	LJ, PA, PJ	60	221
10.	Polány (eva. temp.)	YM15	2006.09.21.	LJ, PA, PJ	129	361
11.	Mernyeszentmiklós (magtár)	YM15	2006.09.21.	LJ, PA, PJ	502	1488
12.	Ecseny (eva. temp.)	YM15	2006.09.21.	LJ, PA, PJ	157	309
13.	Galambospuszta (magtár)	YM15	2002.06.04.	GD, PJ	46	119
14.	Mernye (kastély)	YM15	2003.10.28.	PA, PJ	5	18
15.	Somodor (magtár)	YM15	2003.10.07.	PA, PJ	37	128
16.	Gerézdpuszta (kat. temp.)	YM26	2002.06.30.	GYA	32	83
17.	Igal (malom)	YM25	2003.10.28.	PA, PJ	116	297
18.	Tátompuszta (istálló)	YM25	2003.06.03.	PA, PJ	103	307
19a.	Kazsok (ref. temp.)	YM25	2000.09.29.	GYA	64	175
19b.	Kazsok (ref. temp.)	YM25	2002.06.30.	GYA	25	62
19c.	Kazsok (ref. temp.)	YM25	2003.06.03.	PA, PJ	153	347
20a.	Somogydöröcske (eva. temp.)	BS76	2000.07.04.	GYA	20	58
20b.	Somogydöröcske (eva. temp.)	BS76	2000.09.29.	GYA	37	108
21.	Törökkoppány (kat. temp.)	BS76	2000.07.08.	GYA	52	98
22a.	Gadács (eva. temp.)	BS75	2000.03.08.	GYA	19	62
22b.	Gadács (eva. temp.)	BS75	2000.07.20.	GYA	31	99
23.	Somogyzil (kat. temp.)	BS75	2003.06.03.	PA, PJ	317	793
Összesen					2428	6594

A területen élő gyöngybaglyok táplálékában a kisemlősök domináltak (98,6%). A zsákmány mindössze 1,4%-át alkották madár-, kétéltű- és rovarmaradványok (2a., 2b., 2c. táblázat). A szétbontott köpetekből 28 kisemlősfaj 6499 egyedének maradványai kerültek elő (3. táblázat).

A gyöngybaglyok emlőstáplálékának 31,64%-át a cickányalakúak (Soricomorpha), 0,25%-át a denevérek (Chiroptera), 68,10%-át a rágcsálók (Rodentia), 0,01%-át pedig a ragadozók (Carnivora) rendjébe sorolt fajok egyedei alkották.

Az emlőstani irodalomban a munka elkezdése előtt cickányok előfordulásáról nem találunk adatokat, pedig a vizsgált területen élő gyöngybaglyok táplálékának közel egyharmadát cickányfélék (Soricidae) képezték. A köpetekből előkerült 6 cickányfaj közül az erdei cickány (*Sorex araneus*) a mezei cickány (*Crocidura leucodon*) és a keleti cickány (*Crocidura suaveolens*) volt a leggyakoribb, és az eredmények alapján ezeknek a fajoknak

az egyedei minden UTM-négyzet területén előfordulnak. A törpe cickány (*Sorex minutus*) és a Miller-vízicickány (*Neomys anomalus*) maradványai igaz kisebb számban, de egy UTM-négyzet kivételével (YM26 – valószínű az alacsony mintaszám miatt), mindenhol előkerültek (3. táblázat). A közönséges vízicickány (*Neomys fodiens*) jóval ritkább lehet az előző fajoknál, mivel mindössze 6 példány maradványát találtuk meg a vizsgált terület nyugati részén (YM06, YM05, YM16, YM26 (3 táblázat)).

2a. táblázat. A köpetmintákból (1–8) előkerült zsákmányállatok száma (a mintavételi helyek számozását az 1. táblázat tartalmazza).

Table 2a. Number of prey specimens in pellets of Barn Owl in samples 1–8 (numbering of sampling sites are according to Table 1.).

Zsákmány	01.	02.	03.	04.	05.	06.	07.a	07.b	07.c	08.
<i>Crocidura leucodon</i>	20	26	1	37	0	1	0	7	3	8
<i>Crocidura suaveolens</i>	54	20	0	87	0	0	8	12	1	2
<i>Sorex araneus</i>	16	29	0	10	3	0	5	113	4	2
<i>Sorex minutus</i>	8	14	2	8	0	2	4	14	0	2
<i>Neomys anomalus</i>	9	12	0	0	2	0	5	10	0	2
<i>Neomys fodiens</i>	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0
<i>Talpa europaea</i>	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Myotis myotis</i>	0	0	0	0	0	0	6	0	0	0
<i>Myotis oxygnathus</i>	0	0	0	0	0	0	2	0	0	0
<i>Muscardinus avellanarius</i>	5	3	0	5	0	0	0	0	0	0
<i>Microtus agrestis</i>	6	1	0	5	0	0	1	2	1	1
<i>Microtus arvalis</i>	53	25	12	166	1	1	7	34	26	6
<i>Microtus oeconomus</i>	3	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Microtus subterraneus</i>	9	8	1	10	2	1	8	8	6	1
<i>Arvicola amphibius</i>	11	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Myodes glareolus</i>	2	4	0	11	0	1	0	3	1	0
<i>Apodemus agrarius</i>	21	32	0	21	4	1	12	22	6	1
<i>Apodemus flavicollis</i>	8	10	0	7	0	0	9	1	14	0
<i>Apodemus sylvaticus</i>	10	10	0	12	1	0	13	7	17	2
<i>Apodemus uralensis</i>	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
<i>Apodemus sp.</i>	29	7	0	8	0	0	0	2	8	5
<i>Micromys minutus</i>	1	6	0	11	0	0	5	7	1	0
<i>Mus musculus</i>	20	8	1	10	0	1	18	5	4	0
<i>Mus spicilegus</i>	2	1	1	1	0	0	0	1	0	0
<i>Rattus norvegicus</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
<i>Rattus sp.</i>	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Aves (indet.)	7	1	0	1	0	0	1	16	1	1
Amphibia (<i>Pelobates fuscus</i>)	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Összesen	294	219	18	411	13	8	105	264	94	35

A közönséges vakond (*Talpa europaea*) maradványai csak a Somogyváron (YM06) gyűjtött köpetekből kerültek elő (1, 2a. táblázat). Annak ellenére, hogy a vizsgált terület gyakori kisémlősfajáról van szó, a gyöngybaglyok ritkán zsákmányolják.

2b. táblázat. A köpetmintákból (9–16) előkerült zsákmányállatok száma (a mintavételi helyek számosságát az 1. táblázat tartalmazza).

Table 2b. Number of prey specimens in pellets of Barn Owl in samples 9–16 (numbering of sampling sites are according to Table 1.).

Zsákmány	09.	10.	11.	12.	13.	14.	15.	16.
<i>Crocidura leucodon</i>	22	74	176	31	4	0	3	8
<i>Crocidura suaveolens</i>	24	38	117	40	7	1	3	8
<i>Sorex araneus</i>	39	27	257	2	14	11	40	1
<i>Sorex minutus</i>	6	6	50	0	3	2	15	0
<i>Neomys anomalus</i>	3	0	20	1	7	0	13	0
<i>Neomys fodiens</i>	1	0	3	0	0	0	0	0
<i>Eptesicus serotinus</i>	0	0	0	3	0	0	0	0
<i>Plecotus austriacus</i>	0	0	0	3	0	0	0	0
<i>Myotis myotis</i>	0	0	0	0	0	0	0	1
<i>Muscardinus avellanarius</i>	1	2	4	1	0	0	1	1
<i>Glis glis</i>	0	0	0	0	0	0	0	1
<i>Microtus agrestis</i>	4	7	20	0	2	0	4	2
<i>Microtus arvalis</i>	36	98	196	111	31	3	8	22
<i>Microtus subterraneus</i>	8	13	142	4	3	0	6	3
<i>Arvicola amphibius</i>	0	1	7	2	0	0	0	3
<i>Myodes glareolus</i>	5	12	20	2	1	0	6	0
<i>Apodemus agrarius</i>	16	20	83	50	15	0	8	8
<i>Apodemus flavicollis</i>	16	8	54	12	1	0	5	6
<i>Apodemus sylvaticus</i>	12	15	38	5	12	0	3	5
<i>Apodemus uralensis</i>	0	1	0	0	0	0	0	0
<i>Apodemus</i> sp.	10	21	71	11	7	0	7	10
<i>Micromys minutus</i>	2	3	19	9	8	0	1	0
<i>Mus musculus</i>	8	6	94	10	3	0	3	0
<i>Mus spicilegus</i>	0	3	11	4	0	0	0	3
<i>Mus</i> sp.	0	1	0	1	0	0	0	0
<i>Rattus norvegicus</i>	0	1	81	2	0	0	0	0
<i>Rattus</i> sp.	0	0	8	1	0	0	0	0
<i>Mustela nivalis</i>	0	0	0	0	0	1	0	0
Aves (indet.)	8	4	17	4	0	0	2	1
Coleoptera	0	0	0	0	1	0	0	0
Összesen	221	361	1488	309	119	18	128	83

A baglyok táplálkozása szempontjából a denevérek szerepe jelentéktelen, de mivel Somogy megye denevérfaunájáról keveset tudunk (LANSZKI & PURGER 2001) a köpetekből előkerülő fajok faunisztikai jelentősége nem elhanyagolható. A vizsgált területen a munka megkezdése előtt mindössze két denevérfaj (*Myotis oxygnathus*, *Myotis myotis*) somogyjádi előfordulásáról volt tudomásunk (MÉSZÁROS 1971, MURAI 1976, DOBORSI 2005). A hegyesorrú denevér (*M. oxygnathus*) 2 példányának és a közönséges denevér (*M. myotis*) 6 példányának maradványai szintén Somogyjádról, a református templom padlásán 1999-ben gyűjtött köpetekből kerültek elő (YM05). Ugyanazon a helyszínen 2000-ben és 2002-ben is

gyűjtöttünk köpeteket (1. táblázat), de ezekből a mintákból denevérmaradványok nem kerültek elő. Ez a tény alátámasztja DOBROSI (2005) állítását, miszerint a gyöngybagoly megtelepedése miatt a jelentős somogyjádi denevérszállás 1998-tól elnéptelenedett. Két újabb denevérfajt is kimutattunk, melyek előfordulásáról korábban nem volt tudomásunk. A közöséges késeidenevér (*Eptesicus serotinus*) maradványai Ecsenyről (YM15) és Tatompusztáról (YM25), a szürke hosszúfülű-denevér (*Plecotus austriacus*) maradványai pedig Ecsenyről (YM15) kerültek elő (1., 2b., 2c. táblázat).

2c. táblázat. A köpetmintákból (17–23) előkerült zsákmányállatok száma (A mintavételi helyek számosságát az 1. táblázat tartalmazza).

Table 2c. Number of prey specimens in pellets of Barn Owl in samples 17–23 (numbering of sampling sites are according to Table 1.).

Zsákmány	17.	18.	19.a	19.b	19.c	20.a	20.b	21.	22.a	22.b	23.
<i>Crocidura leucodon</i>	10	12	0	1	7	1	0	0	0	0	9
<i>Crocidura suaveolens</i>	10	23	2	1	14	9	5	1	7	7	36
<i>Sorex araneus</i>	35	10	29	5	26	7	4	3	4	21	38
<i>Sorex minutus</i>	8	0	6	0	12	2	0	0	0	5	8
<i>Neomys anomalus</i>	10	0	3	0	2	3	2	0	2	6	7
<i>Eptesicus serotinus</i>	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Microtus agrestis</i>	7	0	6	1	1	2	1	1	1	2	45
<i>Microtus arvalis</i>	65	170	31	39	184	11	46	31	6	14	386
<i>Microtus subterraneus</i>	14	16	5	2	9	1	6	4	3	6	49
<i>Arvicola amphibius</i>	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	3
<i>Myodes glareolus</i>	10	1	7	1	2	0	1	1	1	2	18
<i>Muscardinus avellanarius</i>	1	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<i>Apodemus agrarius</i>	51	18	24	2	21	10	11	14	17	10	70
<i>Apodemus flavicollis</i>	13	7	10	1	8	3	10	10	2	5	14
<i>Apodemus sylvaticus</i>	15	19	12	2	18	1	6	3	1	4	12
<i>Apodemus uralensis</i>	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
<i>Apodemus</i> sp.	13	19	25	6	18	7	8	25	5	9	39
<i>Micromys minutus</i>	7	0	1	0	1	1	1	0	4	0	2
<i>Mus musculus</i>	21	9	5	0	7	0	2	1	7	5	36
<i>Mus spicilegus</i>	2	1	4	1	5	0	3	4	0	0	2
<i>Rattus norvegicus</i>	0	0	0	0	2	0	0	0	1	0	7
<i>Rattus</i> sp.	1	0	0	0	1	0	0	0	0	0	1
Aves (indet.)	4	0	5	0	6	0	0	0	1	1	10
Amphibia (<i>Rana</i> sp.)	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Összesen	297	307	175	62	347	58	108	98	62	99	793

A gyöngybaglyok emlőszákmányának több mint kétharmada rágcsáló (Rodentia) volt. A hörcsögfélék (Cricetidae) kiemelkedően magas százalékos részesedése (az emlőszákmány 37%-a) elsősorban a mezei pocok (*Microtus arvalis*) nagy számú egyedének köszönhető. A térség leggyakoribb emlősfaja, ennek ellenére csak egy irodalmi hivatkozásról tudunk (BITTERA 1914). A mezei pocokon kívül a földi pocok (*Microtus subterraneus*) és a

csalítjáró pocok (*Microtus agrestis*) nevezhető gyakorinak, mivel mindkét faj egyedei az egész vizsgált területről előkerültek (3. táblázat). A vöröshátú erdeipocok (*Myodes glareolus*) és a közönséges kőszapocok (*Arvicola amphibius*) maradványait egy-két UTM-négyzet kivételével több lelőhelyről is kimutattuk. Az Öreglakon (YM06) gyűjtött köpetekből az északi pocok (*Microtus oeconomus*) három egyedének csontmaradványai kerültek elő (1., 2a. táblázat). Fokozottan védett jégkorszaki reliktumfajról lévén szó, élőhelyeinek mind pontosabb feltérképezése és megóvása fontos természetvédelmi feladat (HORVÁTH & GUBÁNYI 2004). Az eddig ismert elterjedési adatok alapján, Öreglak környéke a faj elterjedési területének egyik legdélebbi pontjának számít (GUBÁNYI et al. 2004).

3. táblázat. Az emlősfajok mennyiségi megoszlása a vizsgált UTM négyzetekben.

Table 3. Quantitative distribution of mammal species in the investigated UTM grids.

Zsákmány	YM06	YM05	YM16	YM15	YM26	YM25	BS76	BS75
<i>Crocidura leucodon</i>	47	56	22	288	8	30	1	9
<i>Crocidura suaveolens</i>	74	110	24	206	8	50	15	50
<i>Sorex araneus</i>	45	137	39	351	1	105	14	63
<i>Sorex minutus</i>	24	30	6	76	0	26	2	13
<i>Neomys anomalus</i>	21	19	3	41	0	15	5	15
<i>Neomys fodiens</i>	1	1	1	3	0	0	0	0
<i>Talpa europaea</i>	1	0	0	0	0	0	0	0
<i>Eptesicus serotinus</i>	0	0	0	3	0	1	0	0
<i>Plecotus austriacus</i>	0	0	0	3	0	0	0	0
<i>Myotis myotis</i>	0	6	0	0	1	0	0	0
<i>Myotis oxygnathus</i>	0	2	0	0	0	0	0	0
<i>Muscardinus avellanarius</i>	8	5	1	8	1	2	0	0
<i>Glis glis</i>	0	0	0	0	1	0	0	0
<i>Microtus agrestis</i>	7	10	4	33	2	15	4	48
<i>Microtus arvalis</i>	90	241	36	447	22	489	88	406
<i>Microtus oeconomus</i>	3	0	0	0	0	0	0	0
<i>Microtus subterraneus</i>	18	36	8	168	3	46	11	58
<i>Arvicola amphibius</i>	11	0	0	10	3	2	2	3
<i>Myodes glareolus</i>	6	16	5	41	0	21	2	21
<i>Apodemus agrarius</i>	53	67	16	176	8	116	35	97
<i>Apodemus flavicollis</i>	18	31	16	80	6	39	23	21
<i>Apodemus sylvaticus</i>	20	52	12	73	5	66	10	17
<i>Apodemus uralensis</i>	0	1	0	1	0	1	0	1
<i>Apodemus sp.</i>	36	23	10	117	10	81	40	53
<i>Micromys minutus</i>	7	24	2	40	0	9	2	6
<i>Mus musculus</i>	29	38	8	116	0	42	3	48
<i>Mus spicilegus</i>	4	2	0	18	3	13	7	2
<i>Mus sp.</i>	0	0	0	2	0	0	0	0
<i>Rattus norvegicus</i>	0	1	0	84	0	2	0	8
<i>Rattus sp.</i>	0	1	0	9	0	2	0	1
<i>Mustela nivalis</i>	0	0	0	1	0	0	0	0
Összesen	523	909	213	2395	82	1173	264	940

A vizsgált területen élő egérfélék (Muridae) előfordulásáról sem voltak korábban publikált adatok. Az alapállapot felmérés szempontjából ezért is fontos, hogy az itt élő gyöngybaglyok köpeteiből nyolc faj nagy számú egyede (az emlőszákmány 30%-a) került elő (3. táblázat). Annak ellenére, hogy egy UTM-négyzetből nem mutattuk ki, a törpeegér (*Micromys minutus*) valószínűleg mindenütt előfordul. A pirók erdeiegeér (*Apodemus agrarius*), a sárganyakú erdeiegeér (*Apodemus flavicollis*) és a közönséges erdeiegeér (*Apodemus sylvaticus*) gyakori zsákmányai a gyöngybaglyoknak, és az egész térségben gyakori kisémlősöknek tekinthetők (3. táblázat). A kislábú erdeiegeér (*Apodemus uralensis*) előfordulásáról korábban a vizsgált Somogy megyei térségben nem volt tudomásunk (LANSZKI & PURGER 2001), de azóta több területen is előkerült (BIHARI et al. 2007). Mind a négy példány koponyamaradványai más lelőhelyen gyűjtött köpetekből kerültek elő (4. táblázat). A kislábú erdeiegeér dél-nyugati elterjedési határának pontos meghatározása további kutatásokat igényel (CSERKÉSZ 2005).

A vándorpatkány (*Rattus norvegicus*), a házi egér (*Mus musculus*) és a güzüiegeér (*Mus spicilegus*) nagy valószínűséggel a vizsgált terület egészén előforduló közönséges fajok. A köpetekből előkerült maradványok mennyisége alapján, a gyöngybaglyok táplálkozása szempontjából azonban csak helyenként jelentősek (3. táblázat).

Annak ellenére, hogy a baglyok ritkán zsákmányolnak peléket, a köpetek vizsgálatai során nyert eredmények nagyban hozzájárultak a Magyarországon előforduló pelefajok elterjedésének megismeréséhez. A nagy pele (*Glis glis*) maradványai mindössze egy esetben kerültek elő Gerézdpusztáról (YM26, 1, 2b, 3. táblázat). HACKER és munkatársai (2003) a nagy pele elterjedési térképén a BS76-os UTM-négyzetet jelölték be (megjegyzés: az eredeti publikációban (HACKER et al. 2003) a nagy pele és az erdei pele elterjedési térképe fel van cserélve). A mogyorós pele (*Muscardinus avellanarius*) magyarországi elterjedési térképén BAKÓ és munkatársai (1998) egy 1970 előtti adatra hivatkozva jelölték be az YM05-ös UTM-négyzetet. A később publikált elterjedési térképen viszont az YM05-ös négyzet nincs bejelölve, viszont az YM26-os igen (HECKER et al. 2003). Mivel a konkrét lelőhelyeket és a megfelelő irodalmi forrásokat egyik esetben sem közlik a szerzők, a térképeken megjelölt pontokat csak tájékoztató jellegűnek tekinthetjük. Eredményeink arról tanúskodnak, hogy a gyöngybaglyok csak ritkán zsákmányolnak mogyorós pelét, ennek ellenére két UTM-négyzet kivételével (BS76, BS75) szinte mindenütt elejtettek néhány példányt (3. táblázat).

A megyében végzett felmérések során csak a kistermetű eurázsiai menyét (*Mustela nivalis*) maradványait sikerült kimutatni gyöngybagoly köpetekből (PURGER 2002, 2004, 2005). A Mernyén (YM15) gyűjtött anyagból (1., 2b. táblázat) előkerült példány azért fontos, mert a vizsgált területről korábban nem volt publikált adata (LANSZKI & PURGER 2001). A vizsgált területről a munka megkezdése előtt mindössze 5 kisémlősfaj előfordulásáról volt tudomásunk. Eredményeink 28 kisémlősfaj előfordulási adatával gazdagítják Somogy megye emlősfaunájának ismeretanyagát.

Fontos eredmény a kislábú erdeiegeér előfordulásának dokumentálása Somogy megye több pontján, valamint az északi pocok három példányának előkerülése Öreglak környékéről, ami a faj elterjedési területének egyik legdélebbi pontja.

Köszönetnyilvánítás: Köszönöm BÉCSY LÁSZLÓnak, GUBIK DÉNESnek, LANSZKI JÓZSEFnek, PINTÉR ANDRÁSnak és a Gyöngybagolyvédelmi Alapítvány munkatársainak a köpetek begyűjtésénél, CSORBA GÁBORNak a denevérek meghatározásánál, BIHARI ZOLTÁNNak és BÜKI JÓZSEFnek az emlőstani irodalom összegyűjtésénél, SÁRNÉ LÉGVÁRI KATALINnak és PURGER ELEONORÁnak pedig a köpetek tisztításában nyújtott segítséget.

Irodalom

- ÁCS A. (1985): *A bagolyköpetvizsgálatok alapjai*. A Magyar Madártani Egyesület Zalai Helyi Csoportjának kiadványa, Zalaegerszeg, 58 pp.
- BAKÓ B., CSORBA G. & BERTY L. (1998): Distribution and ecological requirements of dormouse species occurring in Hungary. *Natura Croatica* 7 (1): 1–9.
- BIHARI Z., CSORBA G. & HELTAI M. (ed.) (2007): *Magyarország emlőseinek atlasza*. Kossuth Kiadó, Budapest, 360 pp.
- BITTERA GY. (1914): Nappali ragadozó madaraink gyomortartalom-vizsgálata. Rétihejék. *Aquila* 21: 230–238.
- CSEKÉSZ T. (2005): Bagolyköpetekből származó erdeigér (*Sylvaemus* subgenus, Rodentia) koponyamaradványok összehasonlító kraniometriai vizsgálata: a fajok elkülönítése és a korcsoportok szerepe. *Állattani Közlemények* 90(1): 41–55.
- DÉVAI GY., MISKOLCZI M. & TÓTH S. (1997): Egységesítési javaslat a névhasználatra és az UTM rendszerű kódolásra a biotikai adatok lelőhelyeinél. *Acta. Biol. Debr. Oecol. Hung.* 8: 13–42.
- DOBROSI D. (2005): Gyöngybagoly vagy denevér? In: *II. Magyar Denevérvédelmi Konferencia kiadványa*. Magyar Denevérkutatók Baráti Köre, Budapest, pp. 11–15.
- GUBÁNYI A., HORVÁTH GY., MÉSZÁROS F. (2004): Az északi pocok (*Microtus oeconomus*) populációk hazai kutatottsága. *Természetvédelmi Közlemények* 11: 571–586.
- HECKER K., BAKÓ B. & CSORBA G. (2003): Új adatok a pelefafajok (Gliridae) elterjedéséhez. *Állattani Közlemények* 88(2): 57–67.
- HORVÁTH GY. & GUBÁNYI A. (2004): Az északi pocok (*Microtus oeconomus*) populációk jövője: fennmaradásukat befolyásoló tényezők, természetvédelmi stratégiák. *Természetvédelmi Közlemények* 11: 587–595.
- KRYŠTUFEK, B. (1985): *Mali sesalci*. Naša rodna zemlja 4. Prirodoslovno društvo Slovenije, Ljubljana, 30 pp.
- KRYŠTUFEK, B. (1991): *Sesalci Slovenije*. Prirodoslovni muzej Slovenije, Ljubljana, 294 pp.
- KRYŠTUFEK, B. & JANŽEKOVIČ, F. (ed.) (1999): *Ključ za določanje vetenčarjev Slovenije*. DZS, Ljubljana, 544 pp.
- LANSZKI J. & PURGER J. J. (2001): Somogy megye emlős faunája (Mammalia). *Natura Somogyiensis* 1: 481–494.
- MACHOLÁN, M. (1996): Key to European house mice (Mus). *Folia Zool.* 45(3): 209–217.
- MÄRZ, R. (1972): *Gewöll- und Ruppungskunde*. Akademie Verlag, Berlin, 398 pp.
- MÉSZÁROS F. (1971): Vizsgálatok a hazai denevérek élősködő fonálférgein (Nematoda). *Állattani Közlemények* 58(1–4): 78–86.
- MIKUSKA, J., TVRTKOVIĆ, N. & DŽUKIĆ, G. (1979): Sakupljanje i analiza gvalica ptica kao jedna od važnih metoda upoznavanja faune naših sisara. *Arh. biol. nauka* 29(3–4): 157–160.
- MISKOLCZI M., DÉVAI GY., KERTÉSZ GY. & BAJZA Á. (1997): A magyarországi helységek kódjegyzéke az UTM rendszerű 10×10 km beosztású hálótérkép szerint. *Acta. Biol. Debr. Oecol. Hung.* 8: 43–194.
- MURAI É. (1976): Cestodes of Bats in Hungary. *Parasitologia Hungarica* 9: 41–62.
- NIETHAMMER, J. & KRAPP, F. (ed.) (1978): *Handbuch der Säugetiere Europas*. Band 1. Nagetiere I. Akademische Verlagsgesellschaft, Wiesbaden, 476 pp.

- NIETHAMMER, J. & KRAPP, F. (ed.) (1982): *Handbuch der Säugetiere Europas*. Band 2/I. *Nagetiere II*. Akademische Verlagsgesellschaft, Wiesbaden, 649 pp.
- NIETHAMMER, J. & KRAPP, F. (ed.) (1990): *Handbuch der Säugetiere Europas*. Band 3/I. *Insektenfresser, Herrentiere*. AULA-Verlag, Wiesbaden, 523 pp.
- PURGER J. J. (1996): A Boronka-melléki Tájvédelmi Körzet keleti határvidékének (Somogy megye) kisémlős faunája, gyöngybagoly, *Tyto alba* (Scopoli, 1769) köpetek vizsgálata alapján. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 12: 299–302.
- PURGER J. J. (1997): A csokonyavisontai halastavak (Somogy megye) környékének kisémlős faunája, gyöngybagoly köpetek vizsgálata alapján. *Természetvédelmi Közlemények* 5–6: 105–109.
- PURGER J. J. (1998): A Dráva mente Somogy megyei szakaszának kisémlős (Mammalia) faunája, gyöngybagoly, *Tyto alba* (Scopoli, 1769) köpetek vizsgálata alapján. *Dunántúli Dolgozatok Term. tud. Sorozat*. 9: 489–500.
- PURGER J. J. (2002): A Somogyszob, Hajmás és Kálmánca közötti térség kisémlős faunája, gyöngybagoly *Tyto alba* (Scopoli, 1769) köpetek vizsgálata alapján. *Natura Somogyiensis* 3: 99–110.
- PURGER J. J. (2004): Varászló, Somogysárd, Iharos és Csököly környékének, valamint az általuk határolt térség (Somogy megye) kisémlős faunája, gyöngybagoly *Tyto alba* (Scopoli, 1769) köpetek vizsgálata alapján. *Somogyi Múzeumok Közleményei* 16: 409–419.
- PURGER J. J. (2005): Kaposvár és környékének (Somogy megye) kisémlős faunája, gyöngybagoly *Tyto alba* (Scopoli, 1769) köpetek vizsgálata alapján. *Folia Historico-naturalia Musei Matrensis* 29: 203–215.
- SCHMIDT E. (1967): *Bagolyköpet vizsgálatok*. Magyar Madártani Intézet, Budapest, 137 pp.
- TVRTKOVIĆ, N. (1979): Razlikovanje i određivanje morfološki sličnih vrsta podroda *Sylvaemus* Ognev & Vorobiev 1923 (Rodentia, Mammalia). *Rad JAZU* 383: 155–186.
- TVRTKOVIĆ, N., ĐULIĆ, B. & MRAKOVČIĆ, M. (1980): Distribution, species characters, and variability of the Southern water-shrew, *Neomys anomalus* Cabrera, 1907 (Insectivora, Mammalia) in Croatia. *Biosistematika* 6(2): 187–201.
- UJHELYI P. (1989): *A magyarországi vadonélő emlősállatok határozója (Küllemi és csonttani bélyegek alapján)*. A Magyar Madártani és Természetvédelmi Egyesület (MME) Könyvtára 1, Budapest, 185 pp.
- ZÖRÉNY, M. (1990): *A bagolyköpetekből várható hazai emlősfajok határozókulcsa*. Babits füzetek 1. Babits Mihály Művelődési Központ, Szekszárd. 34 pp.
- YALDEN, D. W. (1977): *The Identification of remains in Owl Pellets*. An Occasional Publication of the Mammal Society No. 2. Reading, 8 pp.
- YALDEN, D. W. & MORRIS, P. A. (1990): *The Analysis of Owl Pellets*. An Occasional Publication of the Mammal Society No. 13. London, 24 pp.

**Small mammal fauna of the region between Öreglak, Kürtöspuszta,
Törökkoppány and Kazsok (Somogy county, Hungary),
based on Barn Owl *Tyto alba* (Scopoli, 1769) pellet analysis**

JENŐ J. PURGER

University of Pécs, Faculty of Sciences, Institute of Biology, Department of Animal Ecology
Ifjúság útja 6., 7624 Pécs, Hungary E-mail: purger@ttk.pte.hu

ÁLLATTANI KÖZLEMÉNYEK (2008) 93(1): 65–76.

Abstract. Barn Owl pellets were collected in Somogy county between 1994 and 2006, from 23 localities (investigated area: YM06, YM05, YM16, YM15, YM26, YM25, BS76 and BS75 UTM grids). In a total of 2428 Barn Owl pellets there were 6594 prey remnants (2,7 was the prey per pellet ratio). Small mammals were dominating (98,6%). Remnants of birds, amphibians and insects made up 1,4% of total prey. Mammal prey consisted of Soricomorpha (*Crocidura leucodon*, *Crocidura suaveolens*, *Sorex araneus*, *Sorex minutus*, *Neomys anomalus*, *Neomys fodiens*, *Talpa europaea*) 31,64%, Chiroptera (*Eptesicus serotinus*, *Plecotus austriacus*, *Myotis myotis*, *Myotis oxygnathus*) 0,25%, Rodentia (*Muscardinus avellanarius*, *Glis glis*, *Microtus agrestis*, *Microtus arvalis*, *Microtus oeconomus*, *Microtus subterraneus*, *Arvicola amphibius*, *Myodes glareolus*, *Apodemus agrarius*, *Apodemus flavicollis*, *Apodemus sylvaticus*, *Apodemus uralensis*, *Micromys minutus*, *Mus musculus*, *Mus spicilegus*, *Rattus norvegicus*) 68,10% and Carnivora (*Mustela nivalis*) 0,01%. The occurrence of 5 small mammal species had been known in the investigated area, while in this paper distribution data are presented for 28 small mammal species. Other important results include the confirmation of the presence of Pygmy Field Mouse (*Apodemus uralensis*), noted in several locations in Somogy county (UTM: YM05, YM15, YM25, BS75), as well as the finding of 3 specimens of Root Vole (*Microtus oeconomus*) near the village Öreglak (UTM: YM06), in the southernmost border of its European distribution.

Keywords: prey, distribution, Soricomorpha, Chiroptera, Rodentia, Carnivora.